

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517209217
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3517209217.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcov: 1/ M.. T. Z., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, 2/ B.. B. V., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/X, K., obaja zastúpení M.. B. A., advokátkou, so sídlom H. XXA, G. M. G. Z., proti žalovaným: 1/ A. M., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom I., F. XX, 2/ L. M., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, A., obaja zastúpení B. O. A., advokátom so sídlom J. XX/A, M., o vypratanie nehnuteľností, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č. k. 6C/107/2017-118 zo dňa 9. júna 2022 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania p o
t v r d z u j e .

Žalobcom 1/, 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím uznesením vo výroku I. nevyhovel návrhu žalobcov 1/, 2/ na zmenu strany sporu na strane žalobcov zo dňa 17.06.2021 doručenému Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 18.06.2021. Vo výroku II. konanie zastavil. Vo výroku III. žalobcom 1/, 2/ priznal voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrokom IV. rozhodol, že žalobcom 1/, 2/ sa vracia spoločne a nerozdielne zaplatený súdny poplatok. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali vypratania nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú Z., v obci Z., okres M., zapísaných v katastri nehnuteľností, vedenom Okresným úradom M. na liste vlastníctva č. XXXX, a to: parcela reg „C“ č. XXXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 2336 m², parcela reg „C“ č. XXXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 378 m², parcela reg „C“ č. XXXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 1200 m², dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele reg. „C“ č. XXXXX/X o výmere 378 m². Žaloba bola podaná na súd dňa 06.12.2017. Dňa 18.06.2021 žalobcovia doručili súdu návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu, ktorú odôvodnil tým, že v dôsledku uzavretej darovacej zmluvy zo dňa 01.03.2018 uzatvorenou so žalobkyňou 1/ a ďalšou darovacou zmluvou uzatvorenou so žalobkyňou 2/ sa O. Z. nar. XX.XX.XXXX stal výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Žalobcovia na výzvu súdu prvej inštancie na doplnenie návrhu nereagovali, preto súd s poukazom na § 80 ods. 2 CSP návrhu žalobcov na zmenu strany sporu na strane žalobcov nevyhovel. V dôsledku späťvzatia žaloby za súhlasu žalovaných súd konanie zastavil podľa § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 a 2 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Pri rozhodovaní vychádzal z návrhu žalobcov na späťvzatie žaloby, v ktorom žalobcovia uviedli, že žalovaní 1/, 2/ vypratali predmetnú nehnuteľnosť, pričom nehnuteľnosti, ktoré žalovaní užívali protiprávne, sú zdevastované, poškodené, hnutelné veci zničené alebo zmizli. Podľa názoru súdu žalovaní procesne zavinili zastavenie konania, preto ich súd zaviazal k povinnosti nahradiť trovy konania žalobcom v plnom rozsahu. Žalovaní vo vyjadrení k späťvzatiu žaloby vyjadrili nesúhlas s povinnosťou nahradiť trovy konania s odôvodnením, že výzvy na vypratanie nehnuteľností rovnako ako samotná žaloba boli zo strany žalobcov podané predčasne a nedôvodne. Uviedli, že dohodu o užívaní predmetnej

nehnutelnosti uzatvorili s B. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol v tom čase vlastníkom ideálnej polovice nehnuteľnosti, ktorú žalovaní užívali. Súd prvej inštancie zo spisu sp. zn. 10C/328/2014 o vrátení daru zistil, že žalobkyňa B. B. V. vyzvala žalovaného 1/ ako obdarovaného na vrátenie daru, čo žalovaný v uvedenom konaní nespochybnil. Súd uviedol, že v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka pri využití práva darcu domáhať sa vrátenia daru darovací vzťah zaniká okamihom, kedy jeho prejav vôle sa dostal do dispozičnej moci obdarovaného. V tomto momente sa ruší darovacia zmluva, dôjde k obnoveniu pôvodného právneho vzťahu. Pokiaľ by B. Z. uzavrel dohodu o užívaní zmienenej nehnuteľnosti, mal podľa názoru súdu zabezpečiť vypratanie predmetných nehnuteľností žalovanými a sám ešte pred podaním predmetnej žaloby predmetné nehnuteľnosti odovzdať. Pokiaľ tak neurobil, žalobkyne sa domáhali svojho nároku na vypratanie predmetných nehnuteľností voči žalovaným dôvodne. Nemôže preto obstáť tvrdenie, že žaloba bola podaná z dôvodov uvádzaných žalovanými predčasne.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, ktorý navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v časti výroku III. o nároku na náhradu trov konania zmenil a rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % priznáva súd žalovaným 1/, 2/, alternatívne žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Zastávali názor, že žaloba bola žalobcami 1/, 2/ podaná predčasne, nakoľko v čase, keď nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci sp. zn. 10C/328/2014 o vrátenie daru, teda vlastníkom ideálnej polovice nehnuteľnosti, ktorú žalovaní užívali, bol toho času i B. Z., ktorý s nimi uzavrel dohodu o užívaní nehnuteľnosti, čím bola zo strany žalovaných nehnuteľnosť užívaná oprávnená. Súhlasili s názorom, že za splnenia podmienok ustanovených v § 630 Občianskeho zákonníka pri využití práva darcu domáhať sa vrátenia daru darovací vzťah zaniká okamihom, kedy jeho prejav vôle sa dostal do dispozičnej moci obdarovaného. Avšak skutočnosť, že došlo k naplneniu predpokladov uvedených v § 630 Občianskeho zákonníka, žalovaným nebola známa, žalovaní objektívne nemali ako sa dozvedieť o naplnení predpokladov na vrátenie daru a ani o okamihu zániku darovacieho vzťahu. Žalovaní neboli účastníkmi žiadneho z konaní sp. zn. 1T/20/2015, sp. zn. 10C/328/2014 a na to nadväzujúceho konania sp. zn. 19Co/141/2018. Uviedli, že v čase, keď žalovaným bola doručená žaloba na vypratanie nehnuteľnosti (16.12.2017), bol ako vlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1/2 vedený B. Z., ktorý im zveril nehnuteľnosť do užívania. S poukazom na zásadu materiálnej publicity údajov obsiahnutých v katastri nehnuteľností, čím sa chráni dôvera každého v správnosť údajov uvedených v katastri, žalovaní považovali výzvu na vypratanie predmetnej nehnuteľnosti za nedôvodnú a žalobu za podanú predčasne.

3. Žalobcovia sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku III. potvrdiť ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie o nevyhovení návrhu žalobcov 1/, 2/ na zmenu strany sporu na strane žalobcov, výrok II. o zastavení konania a výrok IV. o súdnom poplatku neboli napadnuté odvolaním, nadobudli právoplatnosť a odvolací súd ich nepreskúmal.

6. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť náhrady trov konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu, pokiaľ súd vo veci vydá meritorne rozhodnutie. Pokiaľ došlo k skončeniu konania bez meritórneho rozhodnutia tak ako v posudzovanej veci, uplatňuje sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v ust. § 256 CSP. Zmyslom tejto zásady je náhrada trov konania, ktoré by inak nevznikli, pričom povinnosť nahradiť tieto trovy má strana sporu, ktorá svojím správaním tieto trovy zaviniła.

7. Ak má byť rozhodnuté podľa § 256 ods. 1 CSP, treba mať na pamäti, že nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach práva procesného a nie hmotného. O otázke, či strana sporu zaviniła, že konanie bolo zastavené, možno uvažovať len z hľadiska procesného; dôvodnosť žaloby súd nemá skúmať z hľadiska hmotného práva. Rozhodnutie o trovách konania však nemá byť výsledkom mechanického posudzovania zavinenia či úspechu v procese, ale celkovým zhodnotením okolností prípadu (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 480/2018 zo dňa 21.4.2021).

8. Ust. § 256 ods.1 CSP je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 OSP, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu nezohľadniť ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 OSP aj na aktuálny právny stav. V zmysle predmetnej

judikatúry platí, že späťvzatím žaloby žalobca zavinil zastavenie konania, no ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia dôvodne podaného návrhu pre správanie žalovaného, možno uložiť pre zmenu žalovanému povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania.

9. Z preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že východiskovou premisou tohto rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania v súvislosti so zastavením konania z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcami je tvrdenie žalobcov, že žalovaní nehnuteľnosť vypratali (opustili s tým, že uvedené nehnuteľnosti sú zdevastované, poškodené, hnutelné veci zničené alebo zmizli), čo súd považoval ako zavinenie na strane žalovaných za zastavenie konania a s tým spojený nárok žalobcov na náhradu trov konania v celom rozsahu. Pre posúdenie nároku žalobcov na náhradu trov konania súd správne vychádzal z vykonaného dokazovania vo veci sp. zn. 10C/328/2014 o vrátení daru, z ktorého nesporne vyplynulo, že žalobkyňa B.. B. V. žalovaného 1/ (vo veci 10C/328/2014) ako obdarovaného vyzvala listom zo dňa 19.10.2012 na vrátenie daru, ktorého doručenie žalovaný 1/ vo vyjadrení k žalobe, v liste zo dňa 03.04.2015, nespochybňuje, darovací vzťah tak v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka zanikol, preto pokiaľ by B. Z. uzavrel dohodu o užívaní zmienenej nehnuteľnosti, mal podľa názoru súdu zabezpečiť vypratanie predmetných nehnuteľností žalovanými a predmetné nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom vypratania, sám odovzdať ešte pred podaním žaloby v danej veci, ktorá žaloba mu bola doručená dňa 06.12.2017. Pokiaľ tak neurobil, žalobkyne sa dôvodne domáhali svojho nároku na vypratanie predmetných nehnuteľností voči žalovaným a tak nemôže obstať tvrdenie žalovaných, že žaloba bola podaná predčasne. Keďže práve vypratanie bolo dôvodom späťvzatia žaloby, bol nárok žalobcov na náhradu trov konania dôvodný.

10. Z obsahu spisu v danej veci vyplynulo, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali vypratania nehnuteľností žalovanými s tým, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená žiadna zmluva o nájme, žalovaní za užívanie predmetných nehnuteľností neplatili žiadne finančné prostriedky, žalovaní sa do domu nasťahovali v mesiaci máj/jún 2017 a listom zo dňa 13.07.2017 boli žalovaní vyzvaní na vypratanie nehnuteľností s tým, že žalovaná 1/ prevzala dňa 13.07.2017 výzvu na vypratanie nehnuteľnosti. Žalovaní v písomnom vyjadrení k podanej žalobe (podanie zo dňa 23.02.2018) potvrdzujú, že zmluvu o užívaní nehnuteľnosti uzatvorili ústne so žalobkyňou 1/ a ďalšiu ústnu zmluvu o užívaní nehnuteľnosti opäť so žalobkyňou 1/. Zároveň uviedli, že majú vedomosť o spore medzi žalobcami 1/, 2/ a J. Z., čakajú na výsledok a právoplatné rozhodnutie a v prípade, že žalobkyňa (zrejme B.. J. V., pozn. odvolacieho súdu), sa preukáže platným listom vlastníctva, že je jedinou výlučnou vlastníčkou, budú jej požiadavky na vypratanie v súlade so zákonom rešpektovať. V rozpore so stanoviskom k žalobe, žalovaní vo vyjadrení k návrhu na späťvzatie žaloby a v podanom odvolaní uvádzajú, že dohodu o užívaní zmienenej nehnuteľnosti uzatvorili s B. Z., ktorý bol v čase uzavretia dohody vlastníkom ideálnej polovice nehnuteľnosti. Po tom, ako sa žalovaní dozvedeli o právoplatnom výsledku sporu vo veci sp. zn. 10C/328/2014 (vrátenie daru), bez akýchkoľvek problémov dobrovoľne nehnuteľnosti vypratali.

11. Žalobcovia zobrali žalobu späť po tom, ako žalovaní nehnuteľnosti po podaní žaloby vypratali. Vypratanie nehnuteľností, ktoré bolo motívom pre podanie tejto žaloby, je potrebné vnímať ako zavinenie na strane žalovaných za zastavenie konania. Žalovaní splnili nárok žalobcov bez ohľadu na to, s kým, t. j. s ktorým vlastníkom (či žalobkyňou 1/ alebo B. Z.) mali žalovaní ústnu zmluvu o užívaní nehnuteľnosti uzavretú. Žalovaní splnili požadovanú povinnosť až po podaní žaloby, hoci nepochybne žalovaní mali vedomosť o tom, že na súde je vedené konanie o určenie vlastníckeho práva, resp. o vrátení daru a nakoľko mali právne zastúpenie, mali vedomosť aj o tom, že darovací vzťah zanikol okamihom, kedy sa prejav vôle darcu domáhať sa vrátenia daru dostal dispozičnej moci obdarovaného (B. Z.). Posudzujúc zavinenie na zastavení konania z procesného hľadiska, so zohľadnením celkových okolností prípadu, odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia zobrali dôvodne/nie predčasne podanú žalobu späť v dôsledku správania sa žalovaných. Nakoľko žalovaní 1/, 2/ procesne zavinili zastavenie konania, odvolací súd potvrdil ako vecne správne uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku žalobcov na náhradu trov konania.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 369 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

13. Žalobcovia boli v odvolacom konaní úspešní a mali by nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd im však nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobcovia boli v

odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiadny procesný úkon a podľa obsahu spisu žiadne trovy im v odvolacom konaní nevznikli.

14. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris), preto odvolací súd s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcov rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).